

عنوان مقاله:

«فعل خداوند در طبیعت» طرح و بررسی دیدگاه جان پوکینگهورن

محل انتشار:

دوفصلنامه جستارهای فلسفه دین، دوره 6، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

روزبه زارع - دکتری فلسفه تطبیقی و عضو کارگروه علم دین، اندیشکده مهاجر، دانشگاه صنعتی شریف

خلاصه مقاله:

آیا راه معقولی وجود دارد که بپذیریم دست خداوند در طبیعت باز است؛ راهی که از ایراد تاریخی خدای رخنه‌پوش در امان باشد؟ جان پوکینگهورن، فیزیکدان و متکلم مشهور انگلیسی، از پیشگامان عرصه علم و الهیات و از معروف ترین متفکران مسیحی در این صحنه است. او علاوه بر دستاوردهای مهم در فیزیک نظری، در مباحث علم و الهیات نیز صاحب رأی به‌شمار می‌آید. یکی از نظریات خاص او، به تصویری مربوط می‌شود که درباره فعل الهی در طبیعت است. این تصویر، بر دیدگاهی واقع‌گرایانه و ابتدای متافیزیک بر فیزیک مبتنی است و با توجه به نظریه آشوب از نوعی علیت بالا به پایین دفاع می‌کند. در این مقاله، پس از ذکر مقدماتی درباره حیات علمی پوکینگهورن، نظام فکری او متناسب با مسئله فعل خداوند ترسیم و پس از آن، دیدگاه او در این زمینه، به تفصیل، تبیین می‌شود. در انتها مبانی و دیدگاه اختصاصی او در باب فعل خداوند در طبیعت، به‌ویژه با توجه به مبانی حکمت اسلامی، نقد و بررسی می‌شود. به نظر می‌رسد دیدگاه پوکینگهورن، در عین تفتن به نکات مهم، اتقان فلسفی لازم را ندارد و او نتوانسته است تصویری استوار درباره فعل خداوند در طبیعت، ارائه دهد.

کلمات کلیدی:

فعل خداوند در طبیعت، پوکینگهورن، علیت، طبیعت‌گرایی، فیزیک و متافیزیک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1143753>

